

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2015

Allmänt

Centret för livslångt lärande (CLL) är en gemensam fristående institution för Åbo Akademi och Yrkeshögskolan Novia och Svenskfinlands största aktör inom högskolebaserad vuxenutbildning. Centrets högsta beslutande organ är direktionen. Under verksamhetsåret har direktionen haft följande sammansättning:

Medlemmar

Christina Nygren-Landgårds, ordf.
Ingvar Dahlbacka
Marica Hinders
Eva Juslin
Rainer Juslin
Sandra Kuusisaari
Mikko Lagerspetz
Mia Panisse
Karin Pettersson
Majlen Saarinen
Marianne West-Ståhl

Suppleanter

Kaj Björkqvist
Mikael Kurula
Anita Kronqvist
Thomas Böckelman
Bob Karlsson
Lotta Metsärinne
Lena Marander-Eklund
Christel Björkstrand
Annika Ahläng
Christina Teirfolk
Eva Storgårds

Direktionen har sammanträtt 3 gånger under året.

På ett övergripande plan har verksamhetsåret 2015 präglats av två stora anpassningar, dels ekonomiska, dels inordningen av Centret för språk och kommunikation (CSK) i CLL. Bägge processerna har ställt krav på ledning och personal.

Högre utbildning har ekonomiskt pressats hårt i Finland under det senaste året. För CLL har verksamheten ytterligare ansträngts eftersom den försämrade samhällsekonomin och sparåtgärder också drabbar statliga verk, kommuner och andra målgrupper som alla utgör centrala samarbetsparter med stor betydelse för CLL:s finansiering. Trots utmaningarna har CLL lyckats erbjuda kurser, fortbildningsprogram och projektverksamhet i stor omfattning. Även om deltagarantalet i kursverksamheten något sjunkit jämfört med år 2014 ligger antalet på stabil och acceptabel nivå. Språkundervisningen utbud och resultat visar också jämförbara siffror med tidigare år. Nära hälften av alla projektansökningar som inlämnats har godkänts. Det Öppna Universitetets produktion av studiepoäng visar en svag minskning, dock är utvecklingen helt i linje med förväntningarna. Efterfrågan på Novias kursutbud inom social- och hälsovård visar stabil ökning. Totalt sett till resurser och antal personal producerar CLL idag mer jämfört med för fem år sen. Resultatutvecklingen visar att CLL, trots år av omställningar och samarbetsförhandlingar, rätt väl har lyckats höja effektiviteten och anpassa sig till förändrade verksamhetsförutsättningar.

Inom ramen för inordnandet av CSK i CLL:s verksamhet noteras ett antal resultat och insikter. Bland annat har en godtagbar intern acceptans för organisationsförändringen uppnåtts inom personalen. Ett kreativt förbättringsarbete har inletts inom CSK och ett flertal goda resultat har uppnåtts. Ledningsstrukturen för CSK behöver ännu preciseras och förstärkas. För att inte överskatta fusionens synergier behöver samordningens målsättningar ytterligare analyseras.

Under hösten 2015 blev ÅA officiell medlem i nätverket LUMA Finland. Nätverket som utgörs av universiteten i Finland har till syfte att stimulera elevers intresse för matematik och naturvetenskap. LUMA-centret vid ÅA är placerat vid CLL och invigdes officiellt den 5 november 2015 (www.cll.fi/luma/).

Fakta och siffror 2015

Tabell 1. Antal anställda, personarbetsår samt antal visstidsanställda vid CLL december 2015

Enhet	Anställda	Personarbetsår	Visstidsanställda	Orsak till visstid
Noviaenheten	8	6	3	vicedirektör, projekt
Vasaenheten	17	16,6	1	projekt
Åboenheten	46	40	8	RC, BUP samt vikariat
Summa	71	62,6	12	

Under året har CLL aktivt arbetat för att personalen inom verksamhetsområdet för språk och kommunikation skall uppfatta sig som del av CLL. I Åbo underlättades detta bl.a. genom att delar av CSK- personalen flyttade in i samma hus som övriga CLL. Därutöver har CSK

personalen möjlighet att såväl i Vasa som i Åbo delta i CLL:s personalmöten en gång per månad. I Åbo arrangerades för andra gången i rad en gemensam julfest för Åboenhetens personal. En höjdpunkt under året var ett gemensamt seminarium den 20-21 maj för hela CLL-personalen med teman som retorik, kommunikation samt nya arenor för lärande.

På årets sista dag nåddes vi av sorgebudet att lektorn i engelska, Colette Gattoni, avlidit efter en kort tids sjukdom.

Tabell 2. Bokslut 2015

Långsiktighet och ekonomisk hållbarhet i CLL:s verksamhet förutsätter att organisationen kan generera en ekonomisk buffert vid årsskiftet.

Bokslut 2015 (preliminärt)	CLL/ÅA	CLL/Novia
Intäkter	4 356 111 (CSK 1 548 000)	620 861
Kostnader	4 539 790 (CSK 1 489 515)	620 861
Resultat 2015	-183 679 (CSK +58 485)	0
Resultat 2014	-143 632	
Verksamhetskaptal inför 2016	380 305	

Karaktären på organisationens projektinriktade verksamhet förutsätter en budgeteringsprincip som sträcker sig minst två – tre år framåt. Trots att projekten ofta är fleråriga erhålls vanligen hela finansieringen som en klumpsumma under ett år. I enlighet med CLL:s målmedvetna ekonomiska strategi har ett tillräckligt verksamhetskaptal proaktivt ackumulerats.

Verksamheten

1. Det öppna universitetet och den öppna yrkeshögskolan 2015

1.1. Verksamhetsformer

Det öppna universitetet (ÖPU) ger möjlighet till universitetsstudier för alla intresserade utan att de behöver vara inskrivna vid ett universitet. Grundläggande kriterier för ÖPU är öppenhet i antagningen och motsvarighet med grundundervisningen. ÖPU:s kurser förverkligas i egen regi och i samarbete med andra utbildningsenheter i Svenskfinland. ÖPU har 14 aktiva samarbetsparter.

Öppna yrkeshögskolan (Öppna YH) är på motsvarande sätt öppen för alla och erbjuder möjlighet till studier på yrkeshögskolenivå oavsett tidigare utbildning. Öppna YH-kurser

arrangeras till stor del i form av kvotplatser inom ramen för yrkeshögskolans ordinarie utbildningar. Under år 2015 har Öppna YH vid Novia breddat omfattningen av kurser, vilka genomförs utanför den normala tiden för dagstudier. Tidigare erbjöds etappvis till sjukskötare samt etappvis till socionom, nu finns även möjlighet till etappvisstudier till tradenom- och sjöingenjör.

1.2 . Verksamhetens omfattning

Öppna universitetsverksamheten finansieras på basis av avlagda studiepoäng av icke ÅA-studerande samt av studiepoäng avlagda av extra studerande (Tabell 3).

Tabell 3. Öppna universitetets resultat, Åbo Akademi

Öppna universitetet	2011	2012	2013	2014	2015
studerande, netto	3133	3230	3161	3062	2836
erbjudna studiepoäng	1794	1778	1726	1549	1449
avlagda sp (ÖPU och extra studerande)	23079	26140	26117	26779	22956
avlagda ÖPU-sp, icke-ÅA-studerande	11835	12654	10801	11144	9782
avlagda sp, extra studerande	1060	1773	1690	976	1025
antal kurser	331	338	326	300	274
- egna	199	229	220	201	181
- samarbetsparter	132	109	106	99	93
- antal nätkurser	63	72	83	100	76

Som ett jämförelsemått motsvarar studiepoängen omräknade i magisterexamina ca 77 magisterexamina per år. Därmed utgör det öppna universitetet ett stöd för kärnfunktionen.

Tabell 4. Avlagda sp 2015 inom ÅA:s ÖPU, fördelade per utbildningsområde.

Utbildningsområde	ÖPU	Extra	ÖPU + extra
Teologisk utbildning	314	70	384
Humanistisk utbildning	2544	249	2793
Pedagogisk utbildning	3889	336	4225
Samhällsvetenskaplig utbildning	11624	130	11754
Psykologisk utbildning	635	25	660
Hälsovetenskaplig utbildning	370	96	466

Juridisk utbildning	77		77
Ekonomisk utbildning	1130	45	1175
Naturvetenskaplig utbildning	1170	31	1201
Teknisk-vetenskaplig utbildning	45	40	85
Farmaci	133	3	136
Totalt	21931	1025	22956

Kursutbudet inom det öppna universitetet ger examensstuderande möjlighet att på ett flexibelt sätt avlägga studiepoäng för att nå målsättningen om 55 sp/år.

Den interna målsättningen för öppna yrkeshögskolan vid Novia var 3000 avlagda studiepoäng år 2015. På grund av minskade budgetanslag har de kurser som genomförs utanför den normala dagsstudieverksamheten inte kunnat förverkligas i samma utsträckning som tidigare. Detta märks speciellt inom social- och hälsovårdsområdet. För etappvisutbildningarna till sjuingenjör och tradenom har externa medel delvis finansierat satsningarna.

Tabell 5. Avlagda sp inom Öppna YH per bransch

Öppna YH, avlagda sp per bransch	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kultur				128	154	53
Samhällsvet., ekonomi o adm. området				54	239	741
Naturvetenskapliga området				9		12
Naturbruk och miljö				49	68	15
Teknik och kommunikation				191	404	627
Social-, hälso- och idrottsområdet				1675	1788	1327
Turism, kosthåll och ekonomi						12
Totalt	468	348	424	2106	2653	2672

1.3 Rekryteringskanal

Öppna universitet vid ÅA utgör både direkt och indirekt rekrytering till examensstudier vid ÅA. ÖPU marknadsför delar av utbudet som godkända helheter inom specifika utbildningar, t.ex. Rättsnotarieprogrammet, men även genom att erbjuda merparten av kandidatstudier via nätet. Studerande kan antas till ÅA via ÖPU-leden, dvs. i separat kvot på basis av ÖPU-studier.

Tabell 6. Antagna till Åbo Akademi på basis av öppna universitetsstudier

	2011	2012	2013	2014	2015
Antal studerande	13	12	8	15	15

Inom Öppna YH fungerar Öppna YH-leden på motsvarande sätt och studier avlagda inom Öppna YH är en viktig inkörsport till olika utbildningsprogram vid yrkeshögskolan.

2. Språk och kommunikation vid CLL/ÅA

Språkcentret (CSK) anordnar språk- och kommunikationsundervisning som ingår i de allmänna studierna i enlighet med examensförordningen och fakulteternas beslut samt annan språkundervisning som inte hör till språkämnen vid FHPT. Till CSK:s uppgifter hör även att anordna språkprov och språktest, sköta språkgranskningen av examensarbeten, ansvara för språknämndens verksamhet och sköta övriga uppgifter som hör till verksamhetsområdet.

CSK blev från 1.1.2015 en del av Centret för livslångt lärande. Direktörsbenämningen ändrades samtidigt till utbildningschef. CSK:s interna organisation reviderades hösten 2014 och består av tre avdelningar; avdelningen för kommunikation (undervisning i kommunikation och vetenskapligt skrivande, språkgranskning, skrivhandledning), avdelningen för språk (undervisning i finska, engelska och övriga främmande språk) samt avdelningen för CSK i Vasa.

Utvecklingsarbete

Planeringen av utvecklingsåtgärder för språkcenterundervisningen, språkgranskningsverksamheten och den övriga verksamheten har krävt stort engagemang både inom CSK och inom CLL. Tack vare ett av rektor beviljat utvecklingsanslag har många lärare kunnat avdela tid för planering av nya undervisningsformer och undervisningsarrangemang samt språkgranskningsrutiner som föranleds av övergången till den nya kandidatstrukturen. Bland dessa kan nämnas:

- Nya fakultetsspecifika kurser i akademisk framställning
- Revidering av språkgranskningsprocessen
- Närmare samordning av kurserna i engelska och finska med substansundervisningen
- Utveckling av flerformsundervisning och ersättande språkprov i engelska
- Utveckling av preparationskursen i finska
- Metodutveckling i användningen av Moodle och tekniska innovationer, bl.a. eTandem-inläring
- Campusöverskridande undervisning mellan Åbo och Vasa/Jakobstad

Därtill sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete inom den normala undervisningen, t.ex. har studerande på annan ort kunnat delta via Skype i en reguljär kurs i kommunikation. Inom finskundervisningen pågår ett tandemprojekt mellan CSK-Vasa och Vasa universitet.

Undervisning

Undervisningen läsåret 2014–2015 har i stort sett kunnat genomföras i enlighet med den av nämnden för gemensamma funktioner fastställda undervisningsplanen.

Tabell 7. Undervisningen i Åbo och i Vasa/Jakobstad

<i>Undervisningstimmar</i>			
	2012-13	2013-14	2014-15
Åbo	5725	5313	5358
Vasa/Jakobstad	1725	1433	1393
Totalt	7450	6746	6751
<i>Studiepoäng</i>			
	2012-13	2013-14	2014-15
Åbo	10699	10364	10427
Vasa/Jakobstad	3448	3284	3025
Totalt	14147	13648	13452
<i>Studerande som avlagt kurs med godkänt vitsord</i>			
	2012-13	2013-14	2014-15
Åbo	1929	1822	1767
Vasa/Jakobstad	807	739	754
Totalt	2736	2561	2521

Antalet undervisningstimmar har varit ca 700 timmar lägre under de två senaste läsåren, vilket huvudsakligen beror på de sparkrav som gäller vid ÅA. Antalet avlagda studiepoäng har minskat med ca 700 sp. Antalet studerande som slutfört kurser med godkänt vitsord har minskat med drygt 200 jämfört med läsåret 2012–2013.

Vid CSK undervisades följande språk under läsåret 2014–2015:

- Engelska (ämnesområdesspecifika kurser, kurser i akademisk engelska för magisterstuderande)
- Finska (ämnesområdesspecifika kurser, preparationskurs, finska som främmande språk)
- Svenska (svenska för finskspråkiga, svenska som främmande språk)
- Kommunikation och vetenskapligt skrivande (ämnesområdesspecifika kurser)
- Främmande språk i Åbo: Franska, italienska, latin, ryska, spanska, tyska (allmän tyska, tyska för ekonomutbildningen). ÅA:s studerande har kunnat studera japanska och kinesiska vid Åbo universitets språkcenter via kvotplatser
- Främmande språk i Vasa: Franska. Studerande har via kvotplatser kunnat delta i språkkurser inom högskolekonsortiet (spanska, ryska, kinesiska, portugisiska)

Språkgranskning, skrivhandledning och språkprov

Enligt Åbo Akademis examensstadga ska alla skriftliga examensarbeten genomgå en språklig granskning för att tillse att de uppfyller de språkliga kraven vid akademien. Under år 2015 språkgranskades 1 305 arbeten i Åbo och 544 arbeten i Vasa och Jakobstad, totalt 1 849 arbeten. Studerande har fortsättningsvis kunnat erbjudas hjälp med den språkliga bearbetningen av sina avhandlingar, skrivhandledning, både på svenska och på engelska.

Språkprov i svenska för sökande med annat skolutbildningsprov än svenska anordnades i slutet av april. Totalt deltog 152 personer. Under året anordnades även fakultetsspecifika språkprov i finska, ersättande prov i svenska för finskspråkiga, ersättande prov i engelska med flera språk. Lärarna i främmande språk har testat språkkunskaperna hos studerande som ansökt om att åka på studentutbyte i sådana fall när de inte avlagt språkkurser vid CSK.

Språknämnden

CSK ansvarar för språknämndens verksamhet. Nämnden har till uppgift att fastställa om sökande som har ett annat skolutbildningsspråk än svenska har sådana kunskaper i svenska för en undervisningsbefattning som universitetslagen och ÅA:s bestämmelser förutsätter. Nämnden sammanträdde fyra gånger och bedömde sex sökandes kunskaper i svenska.

3. Fortbildning och projektverksamhet 2015

CLL erbjuder högskolebaserad fortbildning, som i stor utsträckning bygger på den kunskap och expertis som finns inom CLL, Åbo Akademi, Yrkeshögskolan Novia samt i samarbetsnätverken. Målet med fortbildningen är en förbättrad och konkurrenskraftig arbetslivs- och yrkeskompetens för våra kundgrupper. Karaktäristiskt för fortbildningsverksamheten är att den är starkt konkurrensutsatt samt att kursutbudet skraddarsys utifrån målgruppens behov och uppdragsgivarnas finansieringsmodeller. Fortbildningsverksamheten sker i samverkan med det övriga samhället. Den förverkligas med flexibla arbetsätt och studieformer samt med en effektiv och snabb tidtabell. Fortbildningskursernas längd har varierat från endagsseminarier till längre utbildningsprogram omfattande 25-30 sp. Kurser har ordnats i hela Svenskfinland.

Med projektverksamheten strävar CLL efter att i samarbete med övriga enheter inom ÅA och Novia bidra till förverkligande av den tredje uppgiften och till en hållbar regional utveckling.

Intresse för korta utbildningar har fortsatt att vara en trend bland fortbildningens kundgrupper. Antalet kurser har ökat 2015 medan antalet deltagare minskat något. En bidragande orsak till ett minskat deltagarantal är att det under 2015 ordnats färre stora seminarier.

Tabell 8. Fortbildningens omfattning i siffror vid CLL

	CLL-ÅÅ 2015	CLL-Novia 2015	Totalt 2015	Totalt 2014
Kortkurser (< 5 dgr)	184	31	215	183
Långa kurser (< 30 sp)	24	6	30	26
Program (> 30 sp)	1		1	1
Summa	209	37	246	210
Deltagare	5839	539	6378	7 504

Under 2015 har sammantaget 22 projektansökningar slutligt lämnats in. Av dessa har 9 projekt (43 %) godkänts, 12 ansökningar (57 %) har fått nekande besked medan 1 projektansökning ännu är under behandling.

Tabell 9. Statistik över inlämnade projektansökningar 2015

Finansiär	Godkända	Underkända	Under behandling	Ansökningar totalt
ESF	5 (55 %)	4		9
Landsbygdsprog.		2		2
Erasmus+	2 (50 %)	2		4
Central Baltic			1	1
Botnia-Atlantica		3		3
Interreg BSR	2 (67 %)	1		3
Totalt	9 (43 %)	12	1	22

Icke-medräknade: SKF, UKM, UBS, SFV, Brita Maria Renlunds stiftelse, Aktia, Ålandsbanken samt andra fonder och stiftelser

3.1 Fortbildningens tyngdpunktsområden under året.

Fortbildningsverksamheten har under året omfatta bland annat följande tyngdpunktsområden:

Pedagogik och lärarfortbildning

Verksamheten inom fortbildningen har bestått av kortare och längre kurser, utbildningsprogram, seminarier och konferenser. Målgruppen har främst varit lärare och rektorer inom grundläggande utbildning och andra stadiet, förskolepersonal samt övrig personal. Även personal inom småbarnspedagogik har varit en målgrupp. Största delen av verksamheten sker i samarbete med Utbildningsstyrelsen (UBS) och förverkligas med statsmedel. Utöver färdiga subventionerade koncept och fortbildningsprogram har också erbjudits specialbeställda fortbildningsinsatser till skolor och kommuner samt nätverk. Nätverk med kommunernas Kunnig-program har resulterat i gemensamma samarbetsformer.

Tyngdpunktsområden:

- Ämnesspecifik kompetensutveckling inom grundskolans och II-stadiets läroämnen
- Inom Resurscentret för matematik, naturvetenskap och teknik i skolan (RC), som är ett projekt vid CLL, har erbjudits kompetensutveckling för lärare för att öka intresset för naturvetenskap, teknik och matematik i skolan. För ytterligare information se RC:s verksamhetsberättelse 2015 <http://skolresurs.fi/files/RC2015.pdf>
- Specialpedagogik, barns och ungas välmående och trygghet samt trestegsstödet
- Fortbildning inom småbarnspedagogik och förskola, bl.a. inom projektet mångsidiga kompetenser som genomfördes i samarbete med utbildningslinjen för barnträdgårdslärare
- Digital kompetens
- Utbildnings- och fortbildningsprogram för skolledare och dagvårdsledare
- Läroplansarbetet inom grundläggande utbildning i samarbete med Regionalförvaltningsverket och Vasa övningskola samt Utbildningsstyrelsen
- Mentorsutbildning inom Osaava Verme
- Operativt deltagande i Utbildningsstyrelsens utvecklingsprojekt "Toppkompetens"

Med stöd av UBS-finansierade projekt har CLL byggt ett stabilt nätverk och etablerat nära samarbete med samtliga finlandssvenska kommuner. CLL har intagit en aktiv roll i det av UBS initierade allfinlandssvenska utvecklingsprojektet Toppkompetens. Nationella fortbildningskartläggningar visar positiva resultat för den svenska lärarfortbildningen. Av de finskspråkiga grundskollärarna deltog i medeltal 77,9 % och hela 88,6 % av de svenskspråkiga lärarna i olika fortbildningar. Motsvarande siffra för gymnasielärarna var 82,7 % respektive 85,5 %. Resultaten pekar på träffsäkerhet och kvalitet i utbudet.

Inom verksamhetsområdet har också ett flertal studiebesök arrangerats främst för gäster från de nordiska länderna. Studiebesöken har oftast försiggått 3 dagar och samverkat med personal från Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier, lärare och rektorer från skolorna i Vasa stad och Vasa övningskola samt övriga skolor i Österbotten.

Social- och hälsovård

CLL erbjuder högkvalitativ kompetensutveckling för personal inom social- och hälsovården. Fortbildningen har svarat mot de behov av kompetensgivande utbildningar som lagstiftningen föreskriver.

Under året har utvecklingen av Öppna YH fortsättningsvis uppmärksammas. CLL har strävat efter att utveckla valfria kurser samt intensifiera marknadsföringen gällande dessa. Kurser har erbjudits både som Öppna YH inom grundutbildningen och högre YH.

Öppna Yrkeshögskoleutbildningar som under året väckt stort intresse är *Etappvis till sjukskötare* och *etappvis till socionom* i Vasa som genom att erbjuda kurser från aktuell läroplan förbättrat möjligheterna till flexibla och målinriktade studier mot examen.

Verksamhetsområdet har under 2015 utvecklat utbildningar inom Lean för social- och hälsovårdsområdet. För att stärka konkurrenskraften och svara på ett stort regionalt behov har CLL påbörjat utbildning av egen Lean utbildare.

Externt finansierade utbildningar har genomförts i form av seminariedagar och kurser (t.ex. *Vårdbehovs bedömning* i Pargas). Större studiehelheter som *Smärtbehandling och palliativ vård 30 sp*, *Klinisk vård med inriktning på barn och unga 30 sp* samt *Fortbildning för sjukskötare på poliklinik 3sp* har genomförts tillsammans med arbetslivet, Ålands hälso- och sjukvård, Vasa stad, Korsholm, Malax, Kristinestad och Korsnäs, samt i samarbete med andra yrkeshögskolor och organisationer såsom Öppna Högskolan på Åland och VAMK.

Verksamhetsområdet har under 2015 aktivt strävat efter att hitta nya arbetsrutiner efter samarbetsförhandlingarna 2014.

Samhälle, näringsliv och teknik

Verksamheten har främst bestått av nationella och internationella utvecklingsprojekt, som presenteras i avsnitt 3.2, samt av kortare och längre fortbildningar inom följande områden:

Företags- och organisationsutveckling

- Förmansutbildning på Kimitoön
- Ledarskapsutbildning för Axxell
- Mental tränare, steg 1 i Vasa och Raseborg

Hållbar utveckling, kultur och skärgårdsutveckling

- Författarträffar - föreläsningsserie
- Hållbar utveckling - internationella och nationella seminarier och kortkurser samt webbportal (www.bup.fi) för universitetslärare och studerande i hela Östersjöregionen
- Litterärt skapande VI och VII – fortbildning i författarskap
- Matchning av kulturaktörer - fortbildning
- Omställningsrörelsen - seminarier
- Skärgårdsforskning, skärgårdspolitik och lokal historia - seminarier
- Undra! - ÅA:s vetenskapsafton

Naturvetenskap och teknik

- Behörighetsgivande utbildning för lärare i matematik, kemi och fysik - slutseminarium
- Skattjakten - nätbaserad fortbildning i användning av sociala medier i undervisningen

Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi (SIÅA, grundat 1976) är administrativt placerat vid CLL-Åboenheten. Institutet initierar, koordinerar och genomför skärgårdsrelaterade projekt och utredningar. Forum för Skärgårdsforskning som arrangeras i Skärgårdscentrum Korpoström i samarbete med Skärgårdshavets biosfärområde är en mångvetenskaplig mötesplats för forskare och skärgårdsbor. Temat sommaren 2015 var Vatten, livselixir i skärgården.

Tidskriften Skärgård som är institutets och ÅA:s främsta kanal för information om skärgårdsfrågor utkom med fyra gedigna temanummer under 2015.

3.2. Projektverksamhet och regional utveckling 2015

Personalen har under året arbetat med nätverksskapande, uppsökande verksamhet samt analys av utvecklingsbehov och efterfrågan. Arbetet har skett utifrån en tematisk bredd. Projektutvecklingsinitiativ och mer konkreta samarbetsprojekt har genomförts både ÅA internt och tillsammans med regionala och nordiska samarbetsparter, samt med parter kring Östersjön. Särskilt har det regionala samarbetet kring gemensamma ESF ansökningar intensifierats mellan högskolorna, vilket resulterat i flera inlämnade ansökningar.

Det internationella utbytet och kontakterna har resulterat i nytt samarbete och nya projektansökningar inom Erasmus+ och Nordplus-programmen.

Personalen har under hösten också deltagit i flera studieresor, seminarier och konferenser i Norden och Europa för att skapa kontakter och nätverk till nya samarbetsparter (Lund och Stockholm). Personalen har också deltagit i partnerskapsmöten inom projekt, som finansieras av Erasmus+ (RELOBIE). Totalt har 14 Erasmus+ mobiliteter förverkligats (till Cardiff, London, Cypern och Island) under året.

Vid Noviaenheten har en person varit anställd som projektledare med huvudsaklig uppgift att bygga projekt med näringslivet. Under året har tre projektansökningar skapats i samarbete med olika projektparter. Projektanställningen har även resulterat i 4-5 artiklar, vilka genererar inkomster till Novia i enlighet med nuvarande finansieringsmodell.

Arbetslivskompetens och sysselsättning

AVOT - Työelämälahti avoin korkeakouluopetus (1.9.2015–31.8.2018)

Projektets målsättning är bygga upp en modell för att snabbt och effektivt kunna erbjuda öppna universitets- och yrkeshögskolekurser som svar på akuta utbildningsbehov inom branscher i utveckling och förändring. Via projektet vill högskolorna öka samarbetet med näringslivet. Projektet består av tre olika tematiska piloter: bioteknik, social- och hälsovård samt ICT. Åbo Akademi ingår i ICT-piloten. Åbo universitet är koordinator och övriga universitet som ingår i konsortiet är Helsingfors, Jyväskylä och Östra-Finland. Övriga parter är yrkeshögskolorna Karelia, Jyväskylä och Diakonia samt Salo stad/Yrityssalo. Projektet är ESF-finansierat.

JOBB! (1.11.2015 - 31.12.2017)

Projektets målsättning är att utveckla serviceutbudet i Egentliga Finland och Birkaland i syfte att främja sysselsättningen av arbetslösa med högskoleutbildning. Projektet erbjuder handledning och utbildning åt arbetssökande med högskoleutbildning och åt arbetslösa med högskoleexamen på hälft. Projektägare är Åbo Universitet, övriga parter är Tammerfors universitet och Åbo yrkeshögskola. Projektet delfinansieras med ESF-medel inom 6Aika-programmet. Finansiär är ELY-centralen i Tavastland.

POLKU – internationella studerande som resurs (1.06.2015 - 31.05.2017)

Projektets målsättning är att ta fram en koordinerad, gemensam servicestig för internationella studerande i Åbo, som stöd i olika övergångsskeden i syfte att integrera dem i arbetslivet, samhället och företagande i ett tidigt skede. Projektet utvecklar vägledningsservice för internationella studerande, koordinerar serviceutbud mellan olika aktörer och informerar om utbud av tjänster. Projektägare är CLL/ÅA och projektparter är Turun Yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu, Åbo stad och Migrationsinstitutet. Projektet delfinansieras med ESF-medel. Finansiär är Mellersta Finlands ELY-central.

Sustainable and inclusive working life for 55+ (01.07.2014 - 30.06.2015)

Projektet berör målgruppen 55+ i arbetslivet och har som målsättning av att stärka kunnande kring arbetshälsa, välmående i arbete och åldersledarskap. Projektet främjar utbyte av best practice mellan de medverkande länderna och tar fram ett utbildningsprogram i åldersledarskap för anställda och arbetsgivare. Projektparterna kommer från Estland, Lettland, Litauen och Island.

TESSU – Tehdään yhdessä ohjausta/TESSU handledning tillsammans (1.10.2015 - 30.9.2018)

Projektets syfte är att stöda det livslånga lärandet och målet att ungdomar under 30 år ska hitta en egen väg till utbildning och sysselsättning. TESSU projektet stöder de lokala Navigator projekten genom att utveckla personalens branschövergripande handledningskompetens. Målgruppen för projektaktiviteterna är anställda vid svenskspråkiga eller tvåspråkiga Navigatorer samt studiehandledare, karriärrådgivare och övriga experter inom handlednings- och utbildningstjänster eller de som nyttjar tjänsten Studieinfo.fi. Som delgenomförare erbjuder CLL fortbildnings- och konsulterings-tjänster på svenska för att förstärka serviceförmågan vid tvåspråkiga Navigatorer och utvecklar sektorövergripande kunnande och metoder inom informations-, rådgivnings- och handledningstjänster. Projektet är ESF-finansierat via NTM-centralen i Norra Österbotten under åtgärdshelhet Relevant Kunnande och är gemensamt för JAMK Jyväskylän Ammattikorkeakoulu (huvudgenomförare), HAMK Hämeen ammattikorkeakoulu (delgenomförare) och Åbo Akademi, CLL (delgenomförare).

*Entreprenörskap***Allegro School of Entrepreneurship (1.1.2015–31.12.2017)**

Inom Campus Allegro finns utbildningar på flera stadier och inom en rad olika branscher. Projektet Allegro School of Entrepreneurship handlar om entreprenörskap i utbildningen inom campusets alla branscher samt om ett sektoröverskridande samarbete. Målsättningen med projektet är att förankra en långsiktig satsning på entreprenörskap vid Campus Allegro, att stärka den entreprenöriella kompetensen bland lärare och annan utbildningspersonal vid Campus Allegro samt att göra entreprenörskap till en naturlig del av utbildningens strategier, läroplaner och verksamhetskultur. Projektet arbetar med två parallella utvecklingsprocesser samtidigt; utveckling av kursutbud och entreprenöriella aktiviteter under namnet "Allegro School of Entrepreneurship" och med pedagogisk utveckling av enskilda utbildningsprogram samt kompetensutveckling för utbildningspersonal. Projektet är ESF-finansierat via NTM-centralen i Mellersta Finland och är gemensamt för aktörerna vid Campus Allegro i Jakobstad.

Projektägare är Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi och delgenomförare Centria yrkeshögskola samt Åbo Akademi, utbildningslinjen för barnträdgårdslärare samt CLL.

Miljö och hållbar utveckling

BUP Finland, förlagt till ÅA sedan 1991, fungerar som nationellt centrum inom Baltic University Programme, medverkar aktivt med att arrangera utbildning för hållbar utveckling nationellt och internationellt inom hela Östersjöregionen samt upprätthåller webbportalen (www.bup.fi) kring aktuella hållbarhetsfrågor.

Personalen har medverkat i aktiviteter inom **Keke-foorumi**, och andra nationella/nordiska nätverk för hållbar utveckling samt inom **UniPID-nätverket** (Finnish University Partnership for International Development).

Local Research and Education hubs – key for sustainability (1.09.2015 - 30.06.2016)

Projektet bygger på diskussioner inom Baltic Sea Region Network on Sustainable Development och på erfarenheter från Latvian Platform for Development Cooperation. Projektets vision är att utveckla ett samhälle där människor kan samarbeta och nätverka globalt och regionalt för att hitta lösningar på utmaningar som berör hållbar utveckling. Projektparterna är från Estland, Lettland, Litauen, Sverige och Ukraina.

UE4SD – University Educators for Sustainable Development, är ett projekt med 55 partners från 33 länder i Europa med syfte att stöda undervisning och lärande kring hållbar utveckling inom den högre utbildningen. Projektet pågår till 2016 och ingår i Programmet för livslångt lärande, Erasmus akademiska nätverk (www.ue4sd.eu).

Naturvetenskap och teknik

Energirelaterad teknikutbildning (1.8.2015–31.12.2015)

CLL har under året 2015 samarbetat med ämnet Energiteknik (ET) vid fakulteten för naturvetenskaper och teknik vid Åbo Akademi i form av ett förundersökningsuppdrag där vi sammanställt statistik och data över studentrekrytering, genomströmning, examensarbeten och examina inom olika ingenjers- och diplomingenjersutbildningar. Projektet har finansierats av högskolestiftelsen i Österbotten.

Ny teknologi och pedagogik

DiDiDi - Didaktiska dimensioner i digitalt lärande, är ett samarbetsprojekt mellan Åbo Akademis pedagogiska fakultet, Vasa övningsskola, Mediacity, Centret för livslångt lärande, Vasa stad, vetenskapsbiblioteket Tritonia och fungerar som ett tak för olika forsknings- och utvecklingsprojekt som pågår inom det digitala lärandet. Projektets målsättning är att utveckla och studera digitala verktyg i undervisning för att belysa det digitala lärandet ur många synvinklar.

ELOISE - E-learning Objects for Innovative Science Education (1.09.2015 - 30.08.2018)

Projektet vill förbättra vuxenstuderandes förståelse av naturvetenskap genom att utnyttja ny teknologi och interaktiva läroobjekt i undervisningen. Partnerskapet bygger på erfarenhetsutbyte och ska inspirera lärarna till att utveckla interaktiva läroobjekt i undervisningen i form av videon, animationer och quiz. Projektet utvecklar en lärarfortbildning (MOOC) och tar fram verktyg och pedagogiska tillämpningar för produktion av interaktiva läroobjekt. Parterna i projektet är från Danmark (huvudkoordinator), Cypern, Finland, Portugal och Tyskland. Finansiär: Erasmus+ Strategic Partnership, Danmark

Osaava Verme-Gruppmentorskap finansieras av Undervisnings- och kulturministeriet 2010-2016 och leds nationellt av Pedagogiska forskningsinstitutet vid Jyväskylä universitet. Utvecklingsprojektet genomförs i Svenskfinland som ett samarbete mellan Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier och Centret för livslångt lärande, där CLL har en koordinerande roll. Syftet med gruppmentorskap är att stöda nya lärares (1-5 års arbetserfarenhet) professionella utveckling och välmående i yrket. Under 2015 har den sjätte mentorsutbildningen genomförts med målsättning att ge fortbildning till de mentorer som tidigare erhållit mentorsutbildning via projektet och nu är verksamma mentorer i kommunerna.

RELOBIE - Reusable learning objects in education (1.09.2014 - 31.08.2016) handlar om användning av video i undervisningen. Projektet producerar handledningsmaterial som ökar lärarnas kunskap om användning av video i undervisningen, samt utvecklar lärarnas färdigheter att själva producera läroobjekt med hjälp av video. Målsättningen är att förbättra kvaliteten på vuxenutbildningen i de medverkande organisationerna med hjälp av erfarenhetsutbyte och goda exempel. Konkret kommer projektet att producera en guide åt lärarna med praktiska anvisningar och råd. Parterna i projektet är från Cypern, Estland, Finland, Island och Portugal och representerar vuxenutbildning och högre utbildning. Finansiär: Erasmus+, CIMO, Finland.

Utveckling av Idrottspsykologi (1.1.2015–31.12.2018)

Projektets syfte är att utveckla ämnet idrottsvetenskap och på sikt skapa ett akademiskt Magisterprogram. Avsikten med ett magisterprogram inom idrottspsykologi är att fördjupa kunskanndet inom idrottspsykologi i Svenskfinland. Målsättningarna är att koppla beteendevetenskap och kognitiv psykologi samt att förstå sambandet mellan fysisk aktivitet och hälsa. Målsättningen är att skapa en långsiktig, gemensam satsning inom högre utbildning inriktad mot idrott, fysisk aktivitet, hälsa och välmående och att samverka för att skapa ett innovativt och tvärvetenskapligt utbildningsutbud. Under året 2015 har ett 60 sp program i Idrottspsykologisk Coachning utarbetats. Biämnet vänder sig till personer som vill arbeta som barn- och ungdomsledare, som elitidrottstränare, som lärare men också till personer som vill arbeta med friskvård och hälsoinsatser, hälsoprevention och hälsofrämjande åtgärder. Detta är det första steget mot ett fördjupat samarbete på området mellan Vasa och Umeå. Projektet fortsätter under åren 2017-2018 med vidare utredning och planering av ett engelskspråkigt joint degree Master's program (120 sp) i samverkan med Umeå universitet. Projektet finansieras av Högskolestiftelsen i Österbotten och sker i ett samarbete med professor Kaj Björkqvist och ämnet utvecklingspsykologi vid Åbo Akademi.